

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
EKONOMIKOS POLITIKOS GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS AZARTINIŲ LOŠIMŲ ĮSTATYMO NR. IX-325 4, 6, 10, 10²,
11, 12, 21, 22, 23 IR 28 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO, ĮSTATYMO PAPILDYMO 7¹, 7², 7³, 29¹,
29², 29³ IR 29⁴ STRAIPSNIAIS IR 32 STRAIPSNIO PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS
ĮSTATYMO PROJEKTO, LIETUVOS RESPUBLIKOS AZARTINIŲ LOŠIMŲ ĮSTATYMO
NR. IX-325 2, 10, 15, 16, 29 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 15¹, 16¹
STRAIPSNIAIS ĮSTATYMO NR. XIII-771 3 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO
PROJEKTO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ
KODEKSO 134 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO
(TAP NR. TAP-18-2283(2)) (TAIS NR. 18-11026(3))**

2019-03-13 Nr. NV-694

Vilnius

Projektu rengėjas: Finansų ministerija.

Projektu tikslas: Siekiama Azartinių lošimų įstatyme įtvirtinti lošimų licencijavimo pagrindus ir numatyti baudas juridiniams asmenims už Azartinių lošimų įstatymo pažeidimus.

Dabartinė situacija:

Šiuo metu Azartinių lošimų įstatyme nurodyta tik licenciją išduodanti institucija, licencijų rūšys ir licencijos galiojimo panaikinimo pagrindų sąrašas, kuris nėra baigtinis. Licencijos išdavimo, patikslinimo, atsisakymo išduoti licenciją, įspėjimo apie galimą licencijos galiojimo sustabdymą, įspėjimo apie galimą licencijos galiojimo sustabdymą panaikinimo, licencijos galiojimo sustabdymo, galiojimo sustabdymo panaikinimo ir galiojimo panaikinimo sąlygos (kurių dalis nėra konkrečios ir aiškios) ir tvarka reglamentuotos Azartinių lošimų licencijavimo taisyklėse, patvirtintose Vyriausybės 2001-06-19 nutarimu Nr. 740 „Dėl Azartinių lošimų licencijavimo taisyklių patvirtinimo“. Esamas reglamentavimas, kai Azartinių lošimų įstatyme suteikta galimybė žemesnės galios teisės akte nustatyti papildomus licencijos galiojimo panaikinimo pagrindus, teisiniu požiūriu yra ydingas ir neatitinka iš Konstitucijos kylančio principo, pagal kurį ūkinę veiklą ribojančios nuostatos gali būti reguliuojamos tik įstatymu.

Kitas spręstinas klausimas - šiuo metu Lošimų priežiūros tarnyba prie Finansų ministerijos bendrovėms (juridiniams asmenims) turi teisę taikyti tik su licencijos galiojimu susijusias poveikio priemones (įspėjimą apie galimą licencijos galiojimo sustabdymą, licencijos galiojimo sustabdymą ir panaikinimą). Nustačius pažeidimą ir bendrovę įspėjus apie galimą licencijos galiojimo sustabdymą, bendrovė nutraukia pažeidimo darymą, o įspėjimas apie licencijos galiojimo sustabdymą panaikinamas. Lošimų priežiūros tarnyba dažnai susiduria su situacija, kai vos tik pasibaigus vienam tikrinimui bendrovės pakartotinai daro tą patį pažeidimą ir daro jį iki kito tikrinimo pabaigos, iš esmės nepatirdamos jokių neigiamų pasekmių. Šiuo metu Azartinių lošimų įstatyme nėra numatyta galimybė skirti bendrovėms baudų, todėl tikrinimo metu ypač svarbu nustatyti už pažeidimo padarymą atsakingą konkretų fizinį asmenį, o jo nenustačius arba nesurinkus pakankamai jo kaltę pagrindžiančių įrodymų, kartais tampa sudėtinga patraukti jį atsakomybėn. Atsižvelgiant į tai, kad dabartinės poveikio priemonės nėra efektyvios ir atgrasančios bendroves nuo pažeidimų darymo, tikslinga nustatyti atitinkamas poveikio priemones (pinigines baudas) lošimų organizatoriams juridiniams asmenims.

Kartu siūloma tikslinti Azartinių lošimų įstatymo nuostatas, kad lošimo namai (kazino), automatų ir bingo salonai įrengiami izoliuotose patalpose, turinčiose atskirą įėjimą, nenustatant išimčių to paties lošimų organizatoriaus valdomoms lošimų organizavimo vietoms, įrengtoms vienoms šalia kitų, kas dažnai sukelia papildomų išlaidų lošimų organizatoriams.

Projektų esmė:

Siūloma įstatyme nustatyti licencijos išdavimo, patikslinimo, atsisakymo išduoti licenciją, įspėjimo apie galimą licencijos galiojimo sustabdymą, įspėjimo apie galimą licencijos galiojimo sustabdymą panaikinimo, licencijos galiojimo sustabdymo, galiojimo sustabdymo panaikinimo ir galiojimo panaikinimo sąlygas ir tvarką, taip pat reglamentuoti licencijų turėtojų teises ir pareigas.

Taip pat siūloma išplėsti Lošimų priežiūros tarnybos prie Finansų ministerijos taikomų bendrovėms poveikio priemonių ratą - nustatyti baudas juridiniams asmenims ir jų skyrimo tvarką. Siūloma už Azartinių lošimų įstatymo pažeidimus bendrovėms konkrečias baudas skirti atsižvelgiant į bendrovės finansinį pajėgumą, t. y. pagal įstatyme numatytas ribas skirti tam tikro dydžio procentą bendrovės bendrųjų metinių pajamų (nuo sumos, gautos iš lošėjų statomų sumų atėmus lošėjams faktiškai išmokėtų laimėjimų sumą). Didžiausios baudos turėtų būti skiriamos už pažeidimus, susijusius su lošėjų apsauga (draudžiamos lošimų reklamos skelbimą, skatinimo dalyvauti lošimuose, apribojusių savo galimybę lošti ir atitinkamo amžiaus nesulaukusių asmenų įleidimą į lošimo vietą) ir su reikalaujamo lošimų organizatorių įstatinio kapitalo dydžio neturėjimu. Taip pat nustatant baudų dydžius atsižvelgta į Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatyme nustatytas baudas už šio įstatymo pažeidimus (įvertinta tai, kad azartinių lošimų organizavimo tvarkos pažeidimų daroma žala yra mažesnė).

Įstatymo projekte bendrovei siūloma skirti minimali bauda (6.000 eurų) nustatyta atsižvelgiant į tai, kad šiuo metu Administracinių nusižengimų kodekso 134 straipsnio 4 dalyje už azartinių lošimų organizavimo tvarkos pažeidimus numatyta bauda yra 6.000 eurų. Įstatymo projekte siūlomos skirti minimalios ir maksimalios baudos nustatytos įvertinus ir Lošimų priežiūros tarnybos turimą informaciją apie bendrovių 2017 metų bendrąsias metines pajamas. Siekiama nustatyti tokio dydžio baudas ir jų ribas, kurios būtų bendrovėms finansiškai pakeliamos, tačiau atgrasytų bendroves nuo pažeidimų darymo (už atitinkamus pažeidimus: 6.000-25.000 eurų, 12.000-50.000 eurų, 6.000-15.000 eurų, 10.000-30.000 eurų).

Įstatymų projektais siekiama aiškiai nustatyti atsakomybės ir poveikio priemonių taikymo konkrečioms subjektams ribas. Bendrovėms (licencijuotiems subjektams) už padarytus nusižengimus būtų taikomos Azartinių lošimų įstatyme numatytos poveikio priemonės, o fiziniai asmenys ir juridinių asmenų, išskyrus azartinių lošimų organizatorius, vadovai ar kiti atsakingi asmenys (pvz., reklamos skleidėjai) už Azartinių lošimų įstatymu ir (ar) jo įgyvendinamaisiais teisės aktais nustatyto lošimų organizavimo pažeidimus atsakytų Administracinių nusižengimų kodekse nustatyta tvarka.

Kartu siūlomi įstatymo pakeitimai, kuriais siekiama sumažinti naštą lošimų organizatoriams - siūloma nustatyti, kad izoliuotumo ir atskiro įėjimo reikalavimai netaikomi lošimo namams (kazino), automatų ir bingo salonams, lažybų ir totalizatoriaus punkтам, kuriuos tas pats lošimų organizatorius įsteigia tose pačiose patalpose.

Derinimas:

Įstatymų projektai buvo derinami su Teisingumo ministerija, Ekonomikos ir inovacijų ministerija, Europos teisės departamentu prie Teisingumo ministerijos, Valstybės saugumo departamentu, Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba prie Vidaus reikalų ministerijos, Valstybine duomenų apsaugos inspekcija, Policijos departamentu prie Vidaus reikalų ministerijos, Lošimų priežiūros tarnyba prie Finansų ministerijos ir suinteresuotais rinkos dalyviais. Į daugumą pateiktų pastabų Finansų ministerija atsižvelgė arba atsižvelgė iš dalies. Rinkos dalyvių pastabos buvo aptartos susitikime Finansų ministerijoje 2018 m. spalio 24 d.

Dėl suinteresuotų institucijų pastabų ir pasiūlymų, į kuriuos neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies, pridedama derinimo pažyma.

Projektai patikslinti pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabas ir pasiūlymus. Dėl patikslintų projektų Teisės grupė esminių pastabų ir pasiūlymų neturi.

Pažymėtina, kad Specialiųjų tyrimų tarnyba savo iniciatyva atliko teisės aktų, reglamentuojančių azartinių lošimų licencijavimą ir priežiūrą, antikorupcinį vertinimą ir pateikė Finansų ministerijai išvadą, kad azartinių lošimų licencijavimas ir priežiūra būtų atsparesni korupcijai, jeigu šių veiklų pagrindiniai licencijavimo aspektai būtų reglamentuoti įstatymo lygmeniu.

2019-03-08 gautas Lietuvos lošimų verslo asociacijos raštas, kuriuo asociacija pakartotinai teikia savo siūlymus, į kuriuos nebuvo atsižvelgta pirminio derinimo metu. Asociacija pažymi, kad neprieštarauja siūlymams reglamentuoti poveikio priemonės įstatyme, tačiau laikosi nuomonės, kad projektuose numatytos poveikio priemonės ir jų taikymas nėra adekvačios ir proporcingos pagal galimus įmonių pažeidimus ir jų pobūdį.

Atitiktis Vyriausybės programai:

Įstatymų projektai parengti įgyvendinant Vyriausybės programos įgyvendinimo plano, patvirtinto Vyriausybės 2017-03-13 nutarimu Nr. 167 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos įgyvendinimo plano patvirtinimo“, I prioriteto „Darni, atsakinga ir sveika visuomenė“ 1.4 krypties „Visuomenės sveikatos stiprinimas“ 1.4.2 papunktyje numatyto darbo „Pagalbos teikimas turintiems žalingų įpročių asmenims, psichoaktyviųjų medžiagų (tarp jų – alkoholio) pasiūlos ir paklausos mažinimas“ 9 dalį ir Seimo Sveikatos reikalų komiteto ir Priklausomybių prevencijos komisijos 2018-03-28 bendro posėdžio protokole Nr. 111-P-11/142-P-4 išdėstytus pasiūlymus dėl lošėjų apsaugos nuo lošimo neigiamo poveikio stiprinimo.

Dalykinio vertinimo išvada:

Siūlytume projektus svarstyti Tarpinstituciniame pasitarime.

Patarėjas

Vaclovas Medišauskas, tel. 8 706 63 814, el. p. vaclovas.medisauskas@lr.lt